

Батыс Қазақстан инновациялық-технологиялық университеті

«Бекітемін»
Тілдер және менеджмент факультетінің деканы
Раманова А.А.
2023 ж.

Филология, мәдениет және оқыту әдістемесі кафедрасы

ЭЛЕКТИВТІ ПӘНДЕР КАТАЛОГЫ

7М01701 «Қазақ тілі мен әдебиеті»

Оқуға түскен жылы: 2023 жыл

Филология, мәдениет және оқыту әдістемесі кафедрасының отырысында талқыланып және бекітуге ұсынылды

Кафедра отырысы № 8 хаттама « 24 » 03 2023

Факультет кеңесі № 8 хаттама « 30 » 03 2023

Кафедра меңгерушісі:

Бекмашева А.Н.

Төмендегі жұмыс берушілермен келісілді:

М.Өтемісов атындағы БҚУ Филология факультетінің деканы
(лауазымы, ұйым атауы)

Акбулатов Айдарбек Ахметович
(аты-жөні)

МО

Орал гуманитарлық колледжінің директоры
(лауазымы, ұйым атауы)

Габдуллина Зухра Мендибаевна
(аты-жөні)

МО

Орал қаласындағы ФМБ НЗМ директоры
(лауазымы, ұйым атауы)

Айтпукешев Айдарбек Төлепович
(аты-жөні)

МО

Эстетикалық бағыттағы мектеп-гимназиясының директоры

Кайыржанова Алия Зулкарнайовна
(аты-жөні)

МО

№	Пәннің циклі	Пәннің атауы	Кредит саны	Шамаланған семестр	Аннотация	Пререк визиттер	Пострек визиттер
1	БП,ТП	Ғылыми зерттеулерді ұйымдастыру және жоспарлау	5	2	Меңгеру мақсаты – ғылыми-зерттеу жұмысының жаңа әдіснамалық әдіс-тәсілдерді меңгерту. Жоғары деңгейдегі ғылыми-зерттеу жұмысын жаза білуге дағдыландыру. Ғылыми-зерттеу жұмысында осы заманғы ақпараттық технология мен компьютерлік техниканы пайдалана білуге үйрету. Тіл білімі ғылымының теориялық және әдіснамалық негіздерін терең меңгерту. Ғылыми-зерттеу жұмысының мақсаты мен міндеттерін, бағыттарын дұрыс айқындап, тиімді әдіс-тәсілдерді қолдану жолдарын айқындап көрсету. Қысқаша мазмұны: ғылыми зерттеу жұмысы, оған қойылатын талаптар, зерттеу жұмысын неден бастап, неден аяқтау керектігі туралы түсіндіріледі. Ғылыми зерттеу жұмысының маңыздылығы айтылады. Ғылыми-зерттеу жұмысын жазу барысында библиографиялық көрсеткішті дұрыс пайдалана білу, картотекамен жұмыс жасай білу, тілдік материалды жинау, ғылыми тұрғыдан өзіндік көзқарас тұжырымын айта білу сияқты мәселелерді ізденуші бойына қалыптастырады. Зерттеу жұмысын сауатты орындау үшін қажетті кеңестер беріледі. Күтілетін нәтижелер: Білім: ғылыми зерттеу жұмысы, оған қойылатын талаптар, зерттеу жұмысын неден бастап, неден аяқтау керектігі туралы білімі болады. Іскерліктер: Ғылыми-зерттеу жұмысын жазу барысында библиографиялық көрсеткішті дұрыс пайдалана біледі, картотекамен жұмыс	Жалпы тіл білімі	Магистрлік диссертация

					жасай біледі, тілдік материалды жинап, ғылыми тұрғыдан өзіндік көзқарас тұжырымын айта біледі. Дағдылар: ғылыми-зерттеу жұмысымен айналыса білу дағдысы. Қүзіреттілік: жоғары деңгейде ғылыми-зерттеу жұмысын жаза біледі.			
2	БП, ТК	Әдебиет дәуірлеудің негіздері	тарихын теориялық	5	2	Меңгеру мақсаты: әдебиет тарихын дәуірлеу туралы әдебиеттану ғылымындағы ғылыми бағалаулардың жүйесін саралап таныту. Осы мақсатты орындау үшін әдебиеттану ғылымындағы ең басты екі тарауы әдебиет тарихы мен әдебиет теориясы қисындарының тұтаса қолданылу ерекшеліктерін жүйелеп тану міндеті көзделеді. Қысқаша мазмұны: әдебиет тарихын құрайтын жеке ұлттардың сөз өнері мұраларының пайда болуын, қалыптасу жолдарын қарастырудың теориялық байыптаулардан қағидалардан құралатын өзіндік негіздері бар. Сөз өнері тарихын дәуірлеудің теориялық негіздерін құрайтын әдебиеттану ғылымының өзара сабақтас салалары (негізгі тараулары; әдебиет тарихы, әдебиет теориясы, әдебиет сыны; жанама тараулар: мәтінтану, текстология, тарихнама, библиография) жүйесінің қалыптасуы, дамуы, негізгі ерекшеліктері қамтылады. Күтілетін нәтижелер: Білім: сөз өнерін тарихын дәуірлерудің теориялық негіздерін құрайтын әдебиеттану ғылымының өзара сабақтас салаларымен таныс болады. Іскерліктер: әдебиет тарихын құрайтын жеке ұлттардың сөз өнері мұраларының пайда болуын, қалыптасу жолдарын қарастырудың негізгі жолдарын игереді.	Әдебиеттану негіздері	Зерттеу практикасы

					Дағдылар: хронологиялық даму көрсеткішті жатқа білу дағдысы. Күзiреттiлiк: күрделi ғылыми мақсат пен мiндеттi орындауда магистранттарға әлемдiк жеке ұлттық әдеби үрдiс туралы байыптаулардың тарихи-мәдени заңдылықтарна байланысты талдаулар ұсынылады.		
3	БП, ТК	Көркем мәтін теориясы	5	1	Меңгеру мақсаты: көркем шығарманың идеялық-композициялық құретамырын белгілеп, тілдік-композициялық элементтерін идеялық-эстетикалық тұрғыдан біртұтас етіп ұйымдастыратын, баяндаудың әр түрлі құрылымдық тұлғалары мен түрлерін, олардың бір-бірімен байланысын, қарым-қатынасын түсіндіру. Қысқаша мазмұны: Көркем мәтін теориясы тілдік құралдардың ерекше салада ерекше жайдайдағы қолданысын: көркем шығармада өнер тудырушы, өнер құбылысын ретіндегі қолданысын, яғни көркем шығармадағы өмірін қарастырады. Көркем мәтін тілінде әр жазушының стильдік даралығы, өзге де қайталанбас сөз қолданысы бейнелейді. Осы жағдайларға байланысты көркем сөз стильдерге қарағанда өзіндік ерекшелігі болады. Күтілетін нәтижелер: Білім: мәтін құралдардың әдебиет туындыларында өнердің эстетикалық табиғатына сәйкес өзгерту, көркем-бейнелеу құбылысқа айналу заңдылықтарын зерттейтін ғылыми сала туралы білімі болады. Іскерліктер: мәтін құрушы құралдарды пайдалану контекстің стильдік реңіне байланысты болатындығы жөнінде түсіне отырып, стильдік қателерді болдырмауға үйренеді. Дағдылар: сөйлеу мәдениеті қалыптасады.	Қазақ тілінің стилистикасы	

					Күзiреттiлiк: көркем мәтiн тiлiнде әр жазушының стильдiк даралығы, өзге де қайталанбас сөз қолданысы бейнелетiндiгiн бiледi.		
4	БП,ТК	Текстология	5	1	Меңгеру мақсаты: лингвистиканың математика ғылымымен байланысты түсiндiру. Қазақ тiл бiлiмiндегi текстология мәселесiн зерттелу жайын сөз ету. Ғалымдар (Қ.Бекботаев, А.Жұбанов, Қ.Молдабеков т.б) еңбектерiне шолу жаасау. Қысқаша мазмұны: Текстология – мәтiн құрылысын, ондағы болып жатқан құбылыстарды есен-санақ тұрғыстарнан қарастырып, одан алынатын сандық көрсеткiштерге сапалық талдау жасайтын, соның негiзiнде қажеттi өз шешiмдерi мен болжамдары қабылдайтын ғылым. Текстологияның алғашқы материалдары болып тiлдiк текст, оның грамматикалық бiрлiктрi алынады. Зерттеу нәтижесiнде алынған мәлiметер негiзiнде қаралынып отырған текстiң өзiндiк ерешелiктерi сипатталады, оның тiлдiк құрылымы жөнiнде қорытындылар, болжамдар жасалады. Текстология – тiл құрылысын, оның құрылымдары мен даму процестерiнiң заңдылықтарын статистикалық деректер негiзiнде қарастыратын тiл бiлiмiнiң жаңа тармағы. Күтiлетiн нәтижелер: Бiлiм: тiлдегi құбылыстардың математика ғылымының сандық заңдылықтарына сүйене отырып текстологиялық әдiстермен қарастырылатын тiл бiлiмiнiң саласы туралы бiлiмi болады. Искерлiктер: қазақ тiлiнiң жалпы жүйесiнде сандық және сапалық жағынан сөздер мен мәтiндердiң функциялық сипатын	Қазақ тiлi стилистикасы	

					анықтауға байланысты болжамдар жасай білуге үйренеді. Дағдылар: тілдік мәтін, оның грамматикалық бірліктеріне есеп-санақ жұмыстарын жүргізе білуге магистранттарды дағдыландыру. Күзінеттілік: мәтіннің лингвистикалық тұлғасына сандық сипаттамалар жасай алады, жалпы табиғи сипатын зерттей біледі.		
5	БП, ТК	Жұбановтану	5	2	Меңгеру мақсаты: Жұбановтану қазақ тілі тарихында маңызды орын алатын тілші ғалымдарымыздың бірі Құдайберген Жұбановтың зерттеу еңбектері туралы мәлімет бере отырып, тіл білімі ғылымының қол жеткізген бүгінгі табыстары негізінде студенттерге барынша толық нақты білім беру. Қысқаша мазмұны: Әр жылдары жарық көрген, тіл тарихы мен процесінде айрықша орны бар зерттеулер мен көрнекті қаламгерлердің өмірбаяны, шығармашылық ізденістерін, ол туралы іргелі зерттеулер мен еңбектерді барынша толық қамту болып табылады. Күтілетін нәтижелер: Білім: Құдайберген Жұбановтың еңбектерін, зерттеуші еңбектерінің қазіргі қазақ тіл біліміндегі маңызы. Құдайберген Жұбанов – қазақ тіл білімінің негізін қалаушы. Тіл білімі салалары бойынша пайымдаулары. Іскерліктер: Курстың ерекшелігі мен студент құрамының біліктілігі мен біліміне сәйкес оқыту әдістері мен әдістемелік құралдарды сабақ үрдісінде тақырыптық негізгі белгілерге байланысты іскерлік пен дағды қалыптастыру бағытында пайдаланылады. Дағдылар: оқу дағдысы, жазу дағдысы, іскерлік дағды.		Зерттеу практикасы

					Құзыреттілік: Ғылыми ойларды, концепциялар мен шығармашылық құрастыруларды сыни талдай алу, теориялық білікті дербес тәжірибелік жұмысында пайдалана алуы керек.		
6	БП,ТП	1960 жылдардағы қазақ әдебиеті	5	2	Меңгеру мақсаты: қазақ әдебиетінің тарихындағы маңызды да күрделі кезең болып табылатын XX ғасырдағы және ХХІ ғасыр басындағы әдеби процесс пен әдебиет тарихы туралы хронологиялық ұстанымды сақтай отырып, әдебиеттану ғылымының қол жеткізген бүгінгі табыстары негізінде студенттерге барынша толық, тиянақты білім беру. Студенттерге әр шығарманы көркемдік-идеялық жағынан талдау барысында танылады, әр ақын-жазушының қазақ әдебиетінен алатын орны, қаламгерлік бағыты, көркемдік әдісі айқындалады. Қысқаша мазмұны: Білім: 1960 жылдардағы қазақ әдебиетінің өзекті мәселелерімен танысады. Күтілетін нәтижелер: бүгінгі қазақ әдебиеттану ғылымы жаңа бағыттарының өзекті мәселелерімен танысады. Іскерліктер: жоғары оқу орнына алған әдеби – теориялық ұғым – білімдерін тереңдете түседі. Дағдылар: әдеби теориялық талдау жұмыстарын жүргізе білу дағдысы. Құзіреттілік: зерттеу тақырыбын дұрыс тандауларына ықпал ету, ғылыми ізденістерге бағыттау.		Зерттеу практикасы
7	КП, ЖООК	Тілдің тарихын дәуірлеудің теориялық негіздері	5	1	Меңгеру мақсаты: Пәннің мақсаты қазақ тілінің тарихын, даму, кемелдену, қалыптасу тарихын кешенді түрде меңгерту. Тіл тарихында ішкі, сыртқы факторлар негізінде пайда болған өзгерістер сырын тілдік заңдылықтар негізінде	Тіл біліміне кіріспе	Абай поэзиясының тілі Лингвистикалық терминология

				түсіндіре алу, өзгерістерге себеп болған тілдің даму кезеңдерін ажырата алу, тіл тарихындағы өзгерістер морфологиялық, фонетикалық, грамматикалық, семантикалық өзгерістерді саралау, көне тіл мен жаңа тіл арасындағы генетикалық байланысты ашып, айқындау дағдысын қалыптастырады. Қысқаша мазмұны: Әлемдік тіл білімінің қалыптасу және даму жолы бағдарланып, әсіресе қазақ тіл білімінің тарихи жолы, қазіргі ғылымдағы орны барынша түсіндірілетін болады. Әрі тарихи, әрі сипаттама әдіске сүйене отырып, қазақ тілінің шығу тегін, түркі тілдерімен бірге өткерген жолын негіздейді. Ең бастысы, теориялық негізге шумерология мен түркология мәселелері алынатын болады. Сондықтан бұл пәнге түркі тілдерімен жақындығы бар көне шумер тілінің сипаты, көне түркі тілінің шумерлік сипаты, қазақ тіліндегі көне түркілік элементтер, орта ғасырдағы халық тілі болып қалыптасуы жайындағы еңбектер теориялық негіз етіп алынады. Күтілетін нәтижелер: Білім: әлем тілдерінің құрылысы, әлеуметтік функциясы және тарихи дамуы, адамзаттың табиғи тілі, оның жалпы заңдылықтары, қолданылуы және адам қоғамын зерттейтін гуманитарлық ғылым туралы білімі болады. Іскерліктер: Тіл білімі тарихы заңдылықтарын зерттеп, олардың сырын аша білуге ұмтылады. Дағдылар: тілдің даму тарихын хронологиялық кесте бойынша көрсете біледі. Құзіреттілік: тіл білімі саласындағы көрнекті ғалымдар жөніндегі ақпараттарымен толық таныс болады.	
--	--	--	--	--	--

8	КП,ЖО ОК	Абай поэзиясының тілі	4	3	Меңгеру мақсаты: Рухани дағдарысқа ұшыраған қазақ қоғамын Абай ілімімен, болашақ ұрпақтың жадына Абай шығармашылығын сіңірумен жастардың дүниетанымы мен жан дүниесіне әсер етіп, ұлтжандылық пен адамгершілікке баулу және ғұлама ойларын жанына тоқыған толыққанды, адамзатты сүйетін, ізгілікті, толерантты азаматтарды қалыптастыру, Абай поэзиясының ерекшеліктерін талдау. Қысқаша мазмұны: Абай поэзиясы туралы туралы мәлімет бере отырып, өлеңдеріндегі поэтикалық ерекшеліктерге тоқтала отырып студенттерге барынша толық нақты білім беру. Күтілетін нәтижелер: Білім: Абай еңбектерін білуі және өлеңдерін талдай алуы Іскерліктер: Курстың ерекшелігі мен студент құрамының біліктілігі мен біліміне сәйкес оқыту әдістері мен әдістемелік құралдарды сабақ үрдісінде тақырыптық негізгі белгілерге байланысты іскерлік пен дағды қалыптастыру бағытында пайдаланылады. Дағдылар: оқу дағдысы, жазу дағдысы, іскерлік дағды. Құзыреттілік: Ғылыми ойларды, концепциялар мен шығармашылық құрастыруларды сыни талдай алудан, теориялық білікті дербес тәжірибелік жұмысында пайдалана алуы керек.	Тіл тарихын дәуірлеудің теориялық негіздері	Зерттеу практикасы
9	КП,ТП	Зерттеу практикасы	10	4	Өзекті ғылыми мәселені зерттеуде тәжірибе жинақтау, оқу процесінде алған кәсіби білімдерін кеңейту және өз бетімен ғылыми жұмысты жүргізудің практикалық дағдыларын дамыту. Практика экономикалық білімдерді зерттеу, талдау және қолдану дағдыларын дамытуға бағытталған.		

10	КП,ТК	Жоғары мектепте қазақ тілін оқытудың инновациялық технологиялары	5	2	Меңгеру мақсаты – қазақстандық жоғары мектептердің алдына қойылған маңызды міндеттерінің бірі – жоғары басқыш болып саналатын магистратураның оқу процесін жүйелі, дұрыс арнаға түсіру. Білім берудің қазіргі талаптарын тірек ете отырып, жоғары мектепте магистранттарға қазақ тілін жоғары оқу орындарында оқытудың өзіндік заңдылықтарын кең түрде таныту бағыты ұсталынады. Қысқаша мазмұны: жоғары мектеп оқытушылары білім беруші ғана емес, ғылыми-зерттеу жұмысын ұйымдастырушы, сонымен бірге өзі де ғылыми-зерттеу жұмысымен айналысушы болып табылады. Магистранттарға осы салаға қатысты білім беріледі. Ол үшін оларға оқыту процесі мен ғылыми-зерттеу жұмысын нәтижелі ұйымдастырудың әдіс-тәсілдерін меңгеру ұсынылады. Күтілетін нәтижелер: Білім: Қазақстандық жоғары мектептердің алдына қойылған маңызды міндеттерімен таныстырады. Іскерліктер: оқыту процесі мен ғылыми-зерттеу жұмысын нәтижелі ұйымдастырудың әдіс-тәсілдерін меңгереді. Дағдылар: оқыту әдістемесінің негізгі дағдыларын қалыптастырады. Құзіреттілік: Қазақ тілі мен әдебиеті білім бағдарламасын бітіретін факультеттің оқу жоспарындағы қазақ тілі пәнінің жүйесін оқытудың әдістемесін меңгертуде теория мен практиканың тығыз байланыстылығы, ғылымилық, саналылық-дидактикалық принциптерін басшылыққа алады.	Қазақ тілін оқыту әдістемесі, қазақ тілі мен әдебиетін оқытудың жаңа технологиялары	Педагогикалық практика
----	-------	--	---	---	---	---	------------------------

11	КП, ТК	Жоғары мектепте қазақ әдебиетін оқытудың инновациялық технологиялары	5	2	Меңгеру мақсаты – қазақстандық жоғары мектептердің алдына қойылған маңызды міндеттерінің бірі – жоғары басқыш болып саналатын магистратураның оқу процесін жүйелі, дұрыс арнаға түсіру. Білім берудің қазіргі талаптарын тірек ете отырып, жоғары мектепте магистранттарға қазақ әдебиетін жоғары оқу орындарында оқытудың өзіндік заңдылықтарын кең түрде таныту бағыты ұсталынады. Қысқаша мазмұны: жоғары мектеп оқытушылары білім беруші ғана емес, ғылыми-зерттеу жұмысын ұйымдастырушы, сонымен бірге өзі де ғылыми-зерттеу жұмысымен айналысушы болып табылады. Магистранттарға осы салаға қатысты білім беріледі. Ол үшін оларға оқыту процесі мен ғылыми-зерттеу жұмысын нәтижелі ұйымдастырудың әдіс-тәсілдерін меңгеру ұсынылады. Күтілетін нәтижелер: Білім: Қазақстандық жоғары мектептердің алдына қойылған маңызды міндеттерімен таныстырады. Іскерліктер: оқыту процесі мен ғылыми-зерттеу жұмысын нәтижелі ұйымдастырудың әдіс-тәсілдерін меңгереді. Дағдылар: оқыту әдістемесінің негізгі дағдыларын қалыптастырады. Құзіреттілік: Қазақ тілі мен әдебиеті білім бағдарламасын бітіретін факультеттің оқу жоспарындағы қазақ әдебиеті пәнінің жүйесін оқытудың әдістемесін меңгертуде теория мен практиканың тығыз байланыстылығы, ғылымилық, саналылық-дидактикалық принциптерін басшылыққа алады.	Қазақ тілін оқыту әдістемесі, қазақ тілі мен әдебиетін оқытудың жаңа технологиялары	Педагогикалық практика
----	--------	--	---	---	---	---	------------------------

12	КП,ТК	Түркі тілдерінің тарихи лексикологиясы	5	2	Менгеру мақсаты: түркі тілдерінің тарихымен таныстыру; тілдің қазіргі жайы мен өткенінен хабар беру; тіл білімі тарихы саласындағы көрнекті ғалымдар жөніндегі ақпараттарымен таныстыру; тілдің даму тарихын кезең-кезеңге бөліп оқыту. Қысқаша мазмұны: Курс барысында тілдің қазіргі күйін, жағдайын, бұрынғы өткен тарихын зерттейді. Түркі тілдерінің тарихи лексикологиясы – адам баласының тілі жайындағы ғылым. Тіл – тіл білімінің зерттеу объектісі. Тіл қоғамдағы адамдардың өзара сөйлесіп бірін-бірі түсінуіне мүмкіндік береді, олардың іс-әрекеттерінің барлық саласында қолданылады. Тіл сөздік құрам мен грамматиканың бірлігінен құралады. Тілдегі лексикалық, грамматикалық, фонетикалық құбылыстар белгілі заңдылықтарға бағынады. Тілдің әр жағы тіл білімінің әр саласында қарастырылады. Күтілетін нәтижелер: Білім: әлем тілдерінің құрылысы, әлеуметтік функциясы және тарихи дамуы, адамзаттың табиғи тілі, оның жалпы заңдылықтары, қолданылуы және адам қоғамын зерттейтін гуманитарлық ғылым туралы білімі болады. Іскерліктер: Тіл білімі тарихы заңдылықтарын зерттеп, олардың сырын аша білуге ұмтылады. Дағдылар: тілдің даму тарихын хронологиялық кесте бойынша көрсете біледі.	Тіл тарихын дәуірлеудің теориялық негіздері	Лингвистикалық терминология Зерттеу практикасы
----	-------	--	---	---	---	---	---

					Құзіреттілік: тіл білімі саласындағы көрнекті ғалымдар жөніндегі ақпараттарымен толық таныс болады.		
13	КП,ТК	Қазақ әдебиеттануының жаңа бағыттары	5	2	Меңгеру мақсаты: жоғары филологиялық білімі бар магистранттарды мамандығына сәйкес қазақ әдебиеттану ғылымындағы жаңа бағыттар, бірақ жетімсіз қарастырылған арнайы, кеңірек әрі нақтылы таныстыру арқылы жоғары оқу орнында алған әдеби- теориялық ұғым – білімдерін тереңдете түсу, сондай – ақ сөз өнерінің құпия сырлары мен қырларын әңгімелеу арқылы оларды әдебиетке, ғылымға құштарландыру, зерттеу тақырыбын дұрыс талдауларына ықпал ету, ғылыми ізденістерге бағыттау. Қысқаша мазмұны: пәннің оқытылу барысында магистранттар бүгінгі қазақ әдебиеттану ғылымы жаңа бағыттарының өзекті мәселелерімен танысады, қарастырылып отырған тақырыпқа байланысты ретіне қарай мәселенің орыс әдебиеттану ғылымындағы жай-күйі де салыстырыла әңгіме етіледі. Әдебиеттің өзіндік ерекшелігі эстетикалық, көркемдік мәні, қоғамдық функциясы, туындыны талдау, бағалау жолдары туралы айтылады. Күтілетін нәтижелер: Білім: бүгінгі қазақ әдебиеттану ғылымы жаңа бағыттарының өзекті мәселелерімен танысады. Іскерліктер: жоғары оқу орнына алған әдеби – теориялық ұғым – білімдерін тереңдете түседі. Дағдылар: әдеби теориялық талдау жұмыстарын жүргізе білу дағдысы.	Әдебиеттану негіздері	Қазіргі қазақ әдебиетінің жанрлық ерекшеліктері Қазақ әдебиеті сынының өзекті мәселелері

					Күзiреттiлiк: зерттеу тақырыбын дұрыс таңдауларына ықпал ету, ғылыми iзденiстерге бағыттау.		
14	КП,ТК	Қыпшақ тілдерінің типологиясы	5	2	Меңгеру мақсаты – XIII ғасырда жасалған «Кодекскуманикус» ескерткішінің мәтініне толық талдау жасау. Қыпшақтанудың тілге байланысты тұсын Н.Т.Сауранбаевтың көзқарасына сүйене отырып түсіндіру. Орта Азия мен оған шектес жатқан қыпшақ тілдес түркі халықтарының аймақтық таралым өрісіне, қалыптасу тегіне қатысты мәліметтерімен таныстыру. Қысқаша мазмұны: орта ғасыр қыпшақтары мен қазіргі қыпшақ тілдес халықтар туралы ілім. Жазба деректерде қыпшақтар VIII ғасырдан бастап жеке бір халық есебінде аталады. Одан бұрын олар жалпы түркі тайпаларының бірі болып саналған және солардың тарихымен араласып бірге өмір сүрген. Жалпы шығыстану ғылымында қыпшақтар (олардың тарихы мен тарихи ескерткіштері, этнографиясы, қоғамдық-әлеуметтік өмірі мен халықаралық қатынасы, тіл мен әдебиеті, діні т.б) туралы мәселелер өзекті болып табылады. Курс барысында қыпшақ ескерткіштері – «Кодекс куманикус» туралы да кеңінен мәлімет беріледі. Қазіргі таңда қыпшақтану ғылымы дүниежүзілік түркітанудың бір тармағы ретінде аз алдына жеке сала ретінде қалыптасып отыр. Күтілетін нәтижелер: Білім: магистранттарды қыпшақ тілдес халықтардың жазуы, тарихы, діні мен ділі туралы мәліметтермен толық таныстырады.	Тілдің тарихын дәуірлеудің теориялық негіздері	Лингвистикалық терминология Этнолингвистика Психоллингвистика

					Іскерліктер: Қыпшақтану ғылымының өсіп-өркендеуіне өз үлесін қосқан түркітанушылардың зерттеу еңбектерінен мәлімет бере алады. Дағдылар: Аталған курста қыпшақтардың тарихы сахнасындағы өзіндік өмір жолы ескерткіштер деректеріне сүйене отырып, талдау жұмыстарын жүргізе алады. Құзіреттілік: Қыпшақтану – қыпшақ тілдерінде сөйлейтін (және бұрын сөйлеген) халықтарын тілдерін, тарихын, әдебиетін, фольклорын, мәдениетін зертейтін гуманитарлық пәндердің комплексі бойынша терең білімге ие болады.		
15	КП,ТК	Драматургия поэтикасы	5	2	Меңгеру мақсаты: драматургиялық шығарма құндылығынан эстетикалық әсерленуді қалыптастыруға қатысатын текстегі элементтерді айқындап және оны жүйелей білуді үйрету; драмалық әдістердің толық жүйелі репертуарын жасау. Драмалық шығармаларды талдау барысында барлық көркемдік құралдарын саралап, «дүние образы» және «автор образының» үйлесім-үндестігі яғни шығарма құрылымындағы барлық жайды айқындайды. Қысқаша мазмұны: драматургия жанры тек пен түрдің, ағымдар мен бағыттардың, стильдер мен әдістердің ерекшеліктерін зерделейді, сондай –ақ көркемдік тұтастықтың әртүрлі деңгейнен ішкі байланыс заңдылықтарын және олардың әртүрлі арақатынасын зерттейді. Қазіргі драматургия тіліндегі көркемдік құралдардың қолдану ерекшелігі туралы айтылады. Образдық салада шығармадағы образдар, сюжеттер	Әдебиеттану негіздері	Қазақ әдебиеті сынының өзекті мәселелері

					қарастырылады, Қазақ драматургиясының поэтикалық жүйесін талдау барысында көркем шығарманы баяндап, табиғатын ашумен айналысады, сол арқылы шығарманың эстетикалық қалпын қасиетінің дара жүйесін, «модель» жасайды. Күтілетін нәтижелер Білім: драма стильдер мен әдістердің ерекшеліктерін зерделейді, сондай-ақ көркемдік тұтастықтың әртүрлі деңгейінің ішкі байланыс заңдылықтарын оқып-біледі. Іскерліктер: драмалық шығарма құндылығынан эстетикалық әсерленуді қалыптастыруға қатысатын тексттегі элементтерді айқындап және оны жүйелей білуді үйренеді. Дағдылар: драмалық шығармаларға талдау жасай білу дағдысы. Қүзіреттілік: қазақ драматургиясының поэтикалық жүйесін талдау барысында көркем шығарманы баяндап, табиғатын ашумен айналысады.		
16	КП, ТК	Әлеуметтік лингвистика	5	3	Менгеру мақсаты: магистранттарды лингвистиканың бір саласы әлеуметтік лингвистиканың зерттеу нысанымен, даму жайымен таныстыру. Курс барысында магистранттар лексикалық бірліктер мен тұрақты тіркестердің әлеуметтік қызметін зерттей білу дағдысын қалыптастырады және тілдік материалдармен жұмыс жасай білуге үйренді. Сонымен бірге тілдік бірліктерді лингвистикалық мақсатта дұрыс қолдана білу дағдысын игереді. Қысқаша мазмұны: сөздің қолданылуы заңдылықтары мен тілдің стильдік тармақтарын	Қыпшақ тілдерінің типологиясы	Зерттеу практикасы

					тіл білімінде зерттейтін саласы. Екінші жағынан – көп салалы, көп мағыналы стилистиканың бір саласы. Әлеуметтік лингвистика өз ішіндегі бөліктері хақында әлемдік тіл білімінде әр түрлі көзқарастар баршылық. Әсіресе, көркем әдебиет тілін бөлек қарастырып, оны әлеуметтік лингвистика мен әдебиеттану стилистиканың арасындағы саласа деушілер де болады. Сонымен, бүгінгі таңдағы әлеуметтік лингвистиканың көпшілік табан тіреген теориялық пікірлеріне сүйенсек, оның басты екі бағытын немесе екі түрін атауға болады. Олар тіл ресурстарының стилистикасы немесе тіл стилистикасы және функционалдық стилистика немесе қолданыс тілі стилистикасы (стилистика речи) Күтілетін нәтижелер: Білім: стилистиканың бір саласы әлеуметтік лингвистиканың зерттеу нысанымен, даму жайымен танысады. Іскерліктер: тілдік материалдар жұмыс жасай білуге үйренеді. Дағдылар: лексикалық бірліктер мен тұрақты тіркестердің стилистикалық қызметін зерттей білу дағдысы. Құзіреттілік: тілдік бірліктерді стилистикалық мақсатта дұрыс қолдана біледі.		
17	КП,ТК	Қазақ әдебиеті сынының өзекті мәселелері	5	3	Менгеру мақсаты: жоғары филологиялық білімі бар магистранттарды мамандығына сәйкес қазіргі қазақ әдебиеттану сыны ғылымындағы өзекті, бірақ жетімсіз қарастырылған арнайы, кеңірек әрі нақтылы таныстыру арқылы жоғары оқу орнында алған әдеби-теориялық ұғым – білімдерін тереңдете түсу, оларды сыни тұрғыда талдай алу, сондай –	Драматургия поэтикасы Қазақ әдебиеттануының жаңа бағыттары	Зерттеу практикасы

					ақ сөз өнерінің құпия сырлары мен қырларын әңгімелеу арқылы оларды әдебиетке, ғылымға құштарландыру, зерттеу тақырыбын дұрыс талдауларына ықпал ету, ғылыми ізденістерге бағыттау. Қысқаша мазмұны : пәннің оқытылу барысында магистранттар бүгінгі қазақ әдебиеттану сыны ғылымының өзекті мәселелерімен танысады, қарастырылып отырған тақырыпқа байланысты ретіне қарай мәселенің орыс әдебиеттану сыны ғылымындағы жай-күйі де салыстырыла әңгіме етіледі. Әдеби сынның өзіндік ерекшелігі эстетикалық, көркемдік мәні, қоғамдық функциясы, туындыны талдау, бағалау жолдары туралы айтылады. Күтілетін нәтижелер: Білім: бүгінгі қазақ әдебиеті сыны ғылымының өзекті мәселелерімен танысады. Іскерліктер: жоғары оқу орнына алған әдеби – теориялық ұғым – білімдерін тереңдете түседі. Дағдылар: әдеби-теориялық талдау жұмыстарын жүргізе білу дағдысы. Құзіреттілік: зерттеу тақырыбын дұрыс тандауларына ықпал ету, ғылыми ізденістерге бағыттау.		
18	КП,ТК	Лингвистикалық терминология	5	3	Менгеру мақсаты: лингвистикалық сөз қолданыстың қазіргі күйін зерттеу; терминологияны іріктеп, оларды лингвистикалық терминдер сөздігінде беру; екі және көп тілді терминологиялық, ұлттық терминологиялық жүйені салыстыра беру. Сонымен қатар, қазіргі қазақ тіл біліміндегі термин сөздермен таныс болулары қажет. Қысқаша мазмұны: Тіл білімі терминдері – лингвистикадан кейінгі екінші қатардағы тіл,	Тілдің тарихын дәуірлеудің теориялық негіздері Қыпшақ тілдерінің типологиясы	Зерттеу практикасы

					басқаша айтқанда метатілдің құрамдас бір бөлігі. Тіл білімі терминдері және кез-келген басқа ғылым салаларының терминологиясы – терминдердің қарапайым ізбегі емес, белгілі бір ғылыми көзқарасты, дүниетанымды білдіретін ұғымдар жүйесі. Тіл білімі терминдері терминологиялық жүйенің бір тармағы және терминдер қатары үнемі жаңа терминдермен толығып отырады. Күтілетін нәтижелер: Білім: тіл білімі саласындағы арнайы ұғымдар мен өзіне ғана тән объектілерді білдіру үшін жұмсалатын сөздер мен сөз тіркестерінің жиынтық атауы туралы білімі болады. Іскерліктер: курс барысында магистранттар термин ретіндегі ұғым табиғатын дәл бере алатын сөздер мен сөз тіркестерін іріктей білуі керек. Дағдылар: терминологиялық сөздікпен жұмыс жасай білу дағдысы. Құзіреттілік: лингвистикалық сөз қолданыстың қазіргі күйін зерттей біледі; терминологияны іріктеп, оларды лингвистикалық терминдер сөздігінде бере алады.		
19	КП, ТК	Халық әдебиеті және әдеби шығарма	5	3	Меңгеру мақсаты: Халық әдебиетінің маңызы, мақсаты мен шарттары. Қазақ халық ауыз әдебиеті мұраларын жинаудың ерекшеліктері. Фольклорды жинау тәсілдері. Қысқаша мазмұны: Халық әдебиетін жариялаудың шарттары мен түрлері. XIX-XX ғасыр басында халық әдебиетін жариялау ісі. Кеңес өкіметі тұсындағы жариялаудың шарттары мен түрлері. Халық әдебиетін зерттеудің түрлері мен мақсат-бағыттары.	Әдебиет тарихын дәуірлеудің теориялық негіздері	Зерттеу практикасы

					Отарлау мақсатындағы зерттеулер. Оқу-ағарту мақсаттағы еңбектер. Ғылыми және ғылыми-көпшілік зерттеулер. Күтілетін нәтижелер: Білім: Халық ауыз әдебиеті үлгілерін білу; халық ауыз әдебиеті түрлерін, жанрлық ерекшелігін ажырата білу; халық ауыз әдебиеті үлгілерінің мазмұнын айта білу. Іскерліктер: Халық әдебиеті үлгілерін жинақтау. Дағдылар: Халық ауыз әдебиеті үлгілеріне әдеби талдау жасау. Құзіреттілік: басқарушылық, зерттеушілік және білім беру құзыреттіліктері қалыптасады.		
20	КП,ТК	Психолінгвистика	5	3	Меңгеру мақсаты: магистранттарға тіл білімінің психологиямен байланысты саласы туралы түсінік беру. Психолінгвистика ғылымының зерттеу нысаны арқылы тілдің тек ойды ғана емес, адамның сезімін, жан дүниесін де білдіретіндігін ұғындыру. Қазіргі қазақ тіл біліміндегі психолінгвистика мәселелерінің зерттелу жайын қарастыру. Халық тілін игеру процесінің психологиялық қамтамасыз етілуі, сөлеу механизмі, сөзді айту және түсіндіру, ойлау және қарым-қатынас жасау мәселелерімен таныстыру. Қысқаша мазмұны: Ол тіл білімінің психологиямен байланысын зерттейтін ғылым. Психологиялық құбылыстар сөйлеу процесіне тікелей қатысады. Адам ауызекі немесе жазба тіл арқылы қатынас жасағанда, белгілі бір ұғымды білдірумен қатар, сол ұғымға деген өзінің көзқарасын да қоса аңғартады. Демек, тіл ойды	Психология	Зерттеу практикасы

				ғана емес, сонымен қатар, сол ұғымға деген өзінің көзқарасын да қоса аңғартады. Демек, тіл ойды ғана емес, сонымен қатар адамның сезімін, жан дүниесін де білдіреді. Тіл біліміндегі психологиялық бағыттың негізін салушы – Г.Штейнталь. Қазақстандағы психолингвистиканың зерттелуі 60-жылдардан бастау алды. Бұл салада зерттеу жүргізіп жүрген қазақ ғалымдары; М.Мұқанов, Н.Құрманбаев, М.Қайырбаева т.б Күтілетін нәтижелер: Білім: сөйлеу әрекеті және оны комплексті модельдеу туралы ғылым жөнінде білімі болады. Іскерліктер: Психологиялық құбылыстарды (түйсік, қабылдау, сезім т.б) сөйлеу процесімен байланысын анықтау. Дағдылар: тілге психологиялық тұрғыдан сипаттама бере білу дағдысы. Құзіреттілік: Айтылу мақсатына қарай хабарлы, лепті, бұйрықты, сұраулы болып келетін сөйлемдердің адам психологиясына, ішкі дүниесіне әр түрлі әсер ететіндігінен дәлелдей біледі.		
21	КП, ТК	Қазақ әдебиеті теориясының тарихи негіздері		Менгеру мақсаты: қазақ әдебиеті теориясының тарихи мәселелері әдебиеттану ғылымындағы ғылыми бағалаулардың жүйесін саралап таныту. Осы мақсатты орындау үшін әдебиеттану ғылымындағы ең басты екі тарауы әдебиет тарихы мен әдебиет теориясы қисындарының тұтаса қолданылу ерекшеліктерін жүйелеп тану міндеті көзделеді. Қысқаша мазмұны: әдебиет теориясы тарихын құрайтын жеке ұлттардың сөз өнері мұраларының пайда болуын, қалыптасу	Әдебиет тарихын дәуірлеудің теориялық негіздері Қазақ әдебиеттануының жаңа бағыттары	Зерттеу практикасы

					жолдарын қарастырудың теориялық байыптаулардан қағидалардан құралатын өзіндік негіздері бар. Сөз өнері тарихын дәуірлеудің теориялық негіздерін құрайтын әдебиеттану ғылымының өзара сабақтас салалары (негізгі тараулары; әдебиет тарихы, әдебиет теориясы, әдебиет сыны; жанама тараулар: мәтінтану, текстология, тарихнама, библиография) жүйесінің қалыптасуы, дамуы, негізгі ерекшеліктері қамтылады. Күтілетін нәтижелер: Білім: сөз өнерін тарихын дәуірлерудің теориялық негіздерін құрайтын әдебиеттану ғылымының өзара сабақтас салаларымен таныс болады. Іскерліктер: әдебиет тарихын құрайтын жеке ұлттардың сөз өнері мұраларының пайда болуын, қалыптасу жолдарын қарастырудың негізгі жолдарын игереді. Дағдылар: хронологиялық даму көрсеткішті жатқа білу дағдысы. Құзіреттілік: күрделі ғылыми мақсат пен міндетті орындауда магистранттарға әлемдік жеке ұлттық әдеби үрдіс туралы байыптаулардың тарихи-мәдени заңдылықтарна байланысты талдаулар ұсынылады.		
22	КП, ТК	Этнолингвистика	4	3	Меңгеру мақсаты: сан алуан бұлақтардан (ауызекі жанды тілден, ауыз әдебиет үлгілерінен, лексикографиялық еңбектерден, көркем шығарма жанрларынан, шежірелерінен) этнос болмысына қатысты фактілерді жинау, оларды саралап жүйеге салу, олардың мазмұнын айқындау, түсіндіру, қорыту, яғни оларды этностың өзі туралы «сөйлете білу»	Тілдің тарихын дәуірлеудің теориялық негіздері	Зерттеу практикасы

				Қысқаша мазмұны: этностық сандық болмасынан туындап, санасында сараланып, тарихи жадында сақталып, тілі арқылы ғасырлар бойы қалыптасып, қорланып, рухани-мәдени мұра ретінде атадан балаға ауысып келе жатқан дәстүрлі мирасты жаңғыртып, жан-жақты зерттеп, танымдық мәнін ашып, болашақ ұрпаққа ұсыну мақсатпен байланысты дүниеге келген тіл білімінің күрделі де құнарлы саласы. Этнолингвистика – жалпы ғылымға тән дифференция процесінің тіл біліміндегі бір көріністі іспетті жіктелудің нәтижесінде пайда болған. Этнолингвистикаға тән бір ерекшелік – оның тілдік объектілер мен фактілердегі жаппай емес, зерттеудің нақтылы мақсаты мен тақырыптарына қарай сұрыптап алып, саралай қарастыруға, осы орайда ол тілдің ең басты, әрі негізгі тұлғасы жеке-дара сөздерді ғана емес, атау сипаттаға жай тіркестер мен көркемдікі бейнелік астары да ауыс мағынаға ие тұрақты тіркестерді де қарастырады, Күтілетін нәтижелер: Білім: тіл білімінің этнолингвистика саласы туралы мол білімі болады. Іскерліктер: этнос болмысына қатысты фактілерді жинай біледі, оларды саралап жүйеге сала алады, олардың мазмұнын айқындап, түсіндіріп, қорытады. Дағдылар: этнолингвистикалық талдаулар жүргізе білу дағдысы. Құзіреттілік: тілдік объектілер мен фактілерді жаппай емес, зерттеудің нақтылы мақсаты мен тақырыптарына қарай сұрыптап алып, саралай қарастыруға үйренеді.	
--	--	--	--	---	--

23	КП, ТК	Қазіргі қазақ әдебиетінің жанрлық ерекшеліктері	4	3	Менгеру мақсаты: Қазіргі қазақ әдебиетінің жанрлық ерекшеліктері. Қоғамдағы саяси-әлеуметтік жағдайдың ықпалы жанрға әсері. Жанрлық және тақырыптық аясының кеңеюі (2000-2019). Қазіргі қазақ баспасөзінің дамуы. Қазақ айтыс өнерінің дамуы туралы. Қысқаша мазмұны: Мұхтар Шаханов шығармашылығы. Кеңшілік. Мырзабеков дастандары. Жандарбек Әшімжан шығармашылығы. Ұлықбек Есдәулет, т.б. шығармашылығы. Қазіргі қазақ айтысы. Күтілетін нәтижелер: Білім: Қазіргі қазақ әдебиетіндегі ақын, жазушы шығармаларымен таныс болу; басылымдардағы қазақ әдебиеті туралы көтерілген мәселелерді білу. Іскерліктер: Берілген шығармаларды талдай білу; ұсынылған шығармаларды жатқа айту. Дағдылар: тыңдалым дағдысын қалыптастыру; айтылым дағдысын қалыптастыру. Құзіреттілік: қазіргі қазақ әдебиетінің маңызды тұлғаларын, ұғымдарын білу; қазіргі қазақ әдебиетін игеру барысында қалыптасатын кәсіби құзыреттілік.	Қазақ әдебиеттануының жаңа бағыттары	Зерттеу практикасы
----	--------	---	---	---	---	--------------------------------------	--------------------